

SZEF
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 29 stycznia 2013 r.

BPSP-1111-2(3)/13

MSW

Pan

Jacek CICHOCKI

Minister Spraw Wewnętrznych

W odpowiedzi na pismo Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 stycznia 2013 r. znak DP-III-0231-82/12/JP w sprawie **projektu ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej** pragnę podziękować za przedstawienie wyżej wymienionego projektu i uwzględnienie w znacznej części uwag i propozycji Kancelarii Sejmu zgłoszonych na etapie uzgadniania założeń projektowanej regulacji.

Ponieważ przedmiotem projektowanej ustawy objęto także zagadnienia ochrony Sejmu i Senatu wykonywanej przez strażników Straży Marszałkowskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.), przedstawiam poniżej szczegółowe uwagi do projektu ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, zwanego dalej także „projektem ustawy”, prosząc o ich uwzględnienie z uwagi na potrzebę zapewnienia właściwego działania Straży Marszałkowskiej – umundurowanej formacji podległej Marszałkowi Sejmu, a zarazem komórki organizacyjnej Kancelarii Sejmu.

1. Proponuję, aby art. 65 pkt 3 projektu ustawy otrzymał brzmienie (propozycje Kancelarii Sejmu zapisano czcionką pogrubioną):

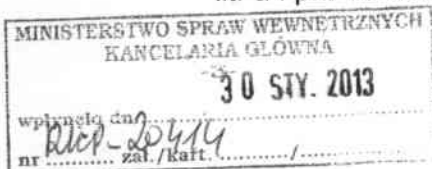
„3) w art. 128

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Przy wykonywaniu zadań w zakresie ochrony, o której mowa w art. 127, strażnikom Straży Marszałkowskiej:

1) przysługują odpowiednio uprawnienia funkcjonariuszy BOR określone w art. 13 ust. 1 pkt 1-5 oraz ust. 2-7, stosowane w okolicznościach i na warunkach określonych w tych przepisach oraz przepisach wydanych na ich podstawie;

2) przysługuje prawo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 lit. a, pkt 3-5, 7, 12 lit. a i pkt 13 ustawy z dnia o środkach przymusu bezpośredniego i broni

palnej (Dz. U. poz.), w przypadkach, o których mowa w art. 10 pkt 1-6 i 8-14 tej ustawy.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. a-c i e, pkt 2, 3 lit. a i pkt 4 lit. a oraz w art. 45 pkt 1, 2 lit. a, pkt 3 i 5 ustawy z dnia
O środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, strażnicy Straży Marszałkowskiej mogą użyć broni palnej lub ją wykorzystać.",

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Strażnicy Straży Marszałkowskiej nie mogą użyć broni palnej:

1) w bezpośrednim pościgu za osobą,

2) w celu ujęcia osoby

– wobec której użycie tej broni było dopuszczalne w celu, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia ... o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

2b. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.”.

Proponowana powyżej zmiana dotycząca nowego brzmienia art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu obejmuje uzupełnienie przypadków, w których strażnikom Straży Marszałkowskiej przysługiwać będzie prawo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego o przypadki wskazane w art. 10 pkt 4, 5, 6 i 9 projektu ustawy, tj.:

- „przeciwdziałanie naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego”;
- „przeciwdziałanie bezpośredniemu zamachowi na ochraniane przez uprawnionego obszary, obiekty lub urządzenia”;
- „ochrona porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez uprawnionego”;
- „zapewnienie bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia”.

Należy wskazać, że w „*Projekcie założeń projektu ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*” z dnia 10 września 2012 r. – w części V ppkt 20, przewidywano prawo użycia lub wykorzystania przez strażnika Straży Marszałkowskiej środków przymusu bezpośredniego we wskazanych wyżej przypadkach.

Zadania strażników Straży Marszałkowskiej, wynikające z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, polegają m.in. na ochronie obiektów i urządzeń pozostających w zarządzie Kancelarii Sejmu, zapewnianiu – w zakresie niezastrzeżonym dla BOR – bezpieczeństwa osób przebywających w tych obiektach oraz w miejscach odbywania posiedzeń, a także konwojowaniu wartości pieniężnych, mienia i dokumentów. Dla skutecznej realizacji tych zadań może być konieczne użycie środka przymusu bezpośredniego

we wskazanych w art. 10 pkt 4, 5, 6 i 9 projektu ustawy przypadkach. Dodać należy, że w myśl projektu ustawy strażnikom Straży Marszałkowskiej przysługiwać będzie prawo użycia broni palnej m.in. w przypadku konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na ważne obiekty lub urządzenia albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu oraz zamachu na bezpieczeństwo konwoju, a więc środka zdecydowanie bardziej dolegliwego, niż środek przymusu bezpośredniego. W powyższym zakresie Kancelaria Sejmu opowiada się za utrzymaniem wypracowanych i uzgodnionych wcześniej propozycji, co uzasadnia proponowane brzmienie art. 65 pkt 3 lit. a projektu ustawy.

Propozycja dodania do art. 128 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu ust. 2a i 2b ma na celu ujęcie w projekcie ustawy pominiętych przepisów regulujących bezpośrednio wyłączenie możliwości użycia broni palnej przez strażnika Straży Marszałkowskiej w bezpośrednim pościgu za osobą lub w celu ujęcia osoby dopuszczającej się bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej oraz odesłanie do ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej w zakresie zasad użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz dokumentowania tego użycia i wykorzystania. Przedstawiona propozycja stanowi analogię m.in. do art. 65 pkt 1, a także art. 66 pkt 2 projektu ustawy.

2. Proponuję, aby art. 65 pkt 4 projektu ustawy otrzymał brzmienie (propozycje Kancelarii Sejmu zapisano czcionką pogrubioną):

„4) w art. 129 ust. 4 otrzymuje brzmienie

„4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki posiadania, ewidencjonowania i przechowywania przez Straż Marszałkowską broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w **art. 11 ust. 1 pkt 1, 2 lit. a, pkt 3-5, 7, 12 lit. a i pkt 13 ustawy z dnia ... o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej**, z uwzględnieniem specyfiki działania Straży Marszałkowskiej oraz sposobów uniemożliwienia dostępu do broni oraz tych środków osobom trzecim.”.

Propozycja polega na umieszczeniu w projektowanym, nowym brzmieniu art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu bezpośredniego odesłania do odpowiednich przepisów ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, a nie do art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o Biurze Ochrony Rządu, który dotyczy funkcjonariuszy BOR i nie będzie już miał zastosowania do strażników Straży Marszałkowskiej.

3. Tytułowi rozdziału 5 należałoby nadać brzmienie: **„Rozdział 5 Zmiany w przepisach obowiązujących”**, zgodnie z dyspozycją § 97 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

4. W art. 79 projektu ustawy po ust. 2 należałoby dodać ust. 3 w brzmieniu

„3. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 65 zachowują moc do dnia wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 65, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”.

Dodanie przepisu przejściowego w powyższym brzmieniu uzasadnione jest zawartą w art. 65 pkt 4 projektu ustawy zmianą treści przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia, co oznacza konieczność przygotowania nowego aktu wykonawczego. Proponowany przepis przejściowy zachowuje w mocy dotychczasowy akt wykonawczy – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. w sprawie warunków posiadania, ewidencjonowania i przechowywania broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego przez Straż Marszałkowską (Dz. U. Nr 131, poz. 1473) do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie znowelizowanego przepisu upoważniającego.

5. W związku z dokonywaną w projekcie ustawy obszerną nowelizacją art. 128 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu podnieść należy, iż ust. 3 tego artykułu upoważniający Marszałka Sejmu do określenia w drodze zarządzenia wymogów kwalifikacyjnych oraz trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego budzi wątpliwości, co do zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Dla uniknięcia tych wątpliwości, ponawiam – zgłaszaną w toku prac nad założeniami projektu ustawy – propozycję uregulowania tej sprawy poprzez:

1) uchylenie ust. 3 w art. 128 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (w projekcie ustawy byłaby to kolejna litera w art. 65 pkt 3) **oraz**

2) dodanie nowego art. 127a w nowelizowanej ustawie dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, poprzez nowy punkt zamieszczony po punkcie 2 w art. 65 projektu ustawy, w brzmieniu:

„...) po art. 127 dodaje się art. 127a w brzmieniu:

„Art. 127a.

1. Strażnikiem Straży Marszałkowskiej może być osoba posiadająca obywatelstwo polskie, mająca ukończonych 21 lat, korzystająca z pełni praw publicznych,

- posiadająca co najmniej średnie wykształcenie, niekarana za przestępstwo, ciesząca się nieposzlakowaną opinią, posiadająca zdolność fizyczną oraz psychiczną do wykonywania zadań strażnika Straży Marszałkowskiej, dopuszczona do posiadania broni stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576) lub posiadająca kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu strażaka i mająca uregulowany stosunek do służby wojskowej.
2. Szef Kancelarii Sejmu może wyrazić zgodę na zatrudnienie na stanowisku strażnika Straży Marszałkowskiej, przez okres nie dłuższy niż 15 miesięcy, osoby, która nie spełnia wymogu dopuszczenia do posiadania broni lub posiadania kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu strażaka; w tym czasie powinno nastąpić spełnienie tego wymogu.
 3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Kancelarii Sejmu, określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) sposób dokonywania oceny zdolności fizycznej oraz zdolności psychicznej do wykonywania zadań strażnika Straży Marszałkowskiej, w tym zakres, tryb i częstotliwość przeprowadzania badań oraz testów stwierdzających te zdolności dla kandydatów na strażników oraz strażników, jak również podmioty uprawnione do przeprowadzania badań oraz testów i stwierdzania tych zdolności, mając na względzie zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego stwierdzania istnienia lub braku istnienia przeciwwskazań fizycznych i psychicznych do wykonywania zadań strażnika;
 - 2) szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na strażników Straży Marszałkowskiej, oraz sprawdzania: wymogów posiadania obywatelstwa polskiego, korzystania z pełni praw publicznych, niekarania za przestępstwo, nieposzlakowanej opinii i posiadania zdolności fizycznej oraz psychicznej do wykonywania zadań strażnika Straży Marszałkowskiej, w odniesieniu do zatrudnionych strażników Straży Marszałkowskiej, mając na względzie specyfikę zadań związanych z ochroną Sejmu i Senatu.
 4. Koszty badań, testów oraz innych czynności, o których mowa w ust. 3, ponosi Kancelaria Sejmu.".
6. Ponadto podtrzymuję zgłoszone w toku prac nad założeniami projektu ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej propozycje innych dodatkowych zmian w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu, której nowelizacja będzie konieczna w związku z wejściem w życie ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Przedmiotowe propozycje Kancelarii Sejmu w trakcie dotychczasowych prac zostały również zaakceptowane przez Rządowe Centrum Legislacji i przyjęte podczas konferencji uzgodnieniowej. Propozycje te dotyczą zmiany ust. 5 i 6 w art. 128 ustawy o Biurze Ochrony Rządu i odnoszą się do treści upoważnienia do wydania aktu wykonawczego do ustawy, a także wykonywania czynności służbowych przez strażnika w ubiorze innym niż umundurowanie. Mając powyższe na uwadze proponuję, aby w art. 128 ustawy o Biurze Ochrony Rządu, zmienianym przez art. 65 pkt 3 projektu ustawy:
- 1) ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Strażnik Straży Marszałkowskiej podczas wykonywania czynności służbowych jest obowiązany nosić umundurowanie oraz odznakę strażnika. **W wyjątkowych przypadkach komendant Straży Marszałkowskiej, uwzględniając specyfikę działania Straży Marszałkowskiej, może wyrazić zgodę na wykonywanie czynności służbowych przez strażnika w ubiorze innym niż umundurowanie.**”;

2) ust. 6 nadać brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, **po zasięgnięciu opinii Szefa Kancelarii Sejmu**, określi, w drodze rozporządzenia, wzór umundurowania oraz odznaki strażnika Straży Marszałkowskiej, biorąc pod uwagę tradycyjne elementy ubioru oraz odznak i oznak stosowanych przez Straż Marszałkowską.”.

Nowe brzmienie art. 128 ust. 5 uwzględnia specyfikę działania strażników Straży Marszałkowskiej, którzy dla należytego wykonywania powierzonych im zadań powinni mieć możliwość wykonywania zadań w ubiorze innym niż umundurowanie, natomiast nowe brzmienie art. 128 ust. 6 uwzględnia formę współdziałania przy wydaniu aktu wykonawczego – zgodną z § 74 pkt 5 Zasad Techniki Prawodawczej.

7. Dodatkowo, z uwagi na wynikające z art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu zadania reprezentacyjne strażników Straży Marszałkowskiej, proponuję dodanie w tym artykule nowego ust. 3a w brzmieniu:

„3a. **Marszałek Sejmu, w drodze zarządzenia, nadaje Straży Marszałkowskiej sztandar oraz określa jego wzór.**”.

Przedstawiając powyższe uwagi i uzupełnienia do projektu ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, uprzejmie proszę Pana Ministra o ich uwzględnienie w toku dalszych prac nad tym projektem.

Z wyrazami szacunku

SZEF KANCELARII SEJMU

Lech Czapla
Lech Czapla